

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

„U zemlji mržnje najviše mrzi onoga ko ne umije da mrzi.“ Ivo Andrić

E-mail: editors@diogen.com

MI OBJEDINJUJEMO RAZLIČITOSTI...WE ARE UNIFYING DIVERSITIES

Горан Вучковић

ДАРОДАВАЦ

Адаму Пуслојићу

Изорах бразду земље здравице,
из бразде изниче песма.
Родне ли године - помислих -
биће довољно мени
и онима који нису ништа изорали.
Ево песме народе - рекох,
а пролазила је маса
незаинтересованих.
Ево песме људи! – узвикнух јаче.
Колико кошта? – питају из руље.
Бадава је, цаба, узмите,
шта ће песнику толике песме ...
Тад створих гужву и грабеж,
не оста ништа.
Само прегршт речи једва сачувах,
сад их у нову бразду сејем,
не би ли ми поново песма

родила.

ПЕВАЊЕ И НЕМЉЕ

Како нем да певам, магла ми у оку,

Несаница моја зоре завава.

У твоме погледу ја тражим притоку,

Лобања ми стоји где је била глава.

Песму коју чујеш из грла славуја,

што је моја туга, мој мук, моје немље,

што на мене лаје као бесна куја

и изнова ниче из јалове земље ...

Ове топле кише што нам сутон квасе,

то су моје сузе, роса мога плача;

уместо да сјаје, оне звезде гасе

да ми затру сенку што с тобом корача.

ОПОМЕНА

крв се моја у жилама леди
од свих људских јама и гробница
опомињу из земље погледи
ископане очи квасе мртва лица

сад не срећу ни гаврани врани
људско месо гади се и њима
с неба моле вешани заклани
за мир вечни мртвим и живима

и рибе су већ лешева сите
мутне реке од језе се леде
убијањем ако победите
то је пораз већи од победе

БАШТИНИК ИЛИ КОЖЕЉСКИ ДАР

Љубиши Рајковићу Кожељцу

Откључане капије мртвих некропола,
и окајан усуд многих несрећника,
преплевљен је коров нанизаних поља,
одлеђена песма старога звоника.

Мирис заборава и белог тамјана,
надживеће риме овога времена,
запушила опет осушена грана,
ледина препуна роднога семена.

Записана песма златоусте птице,
и радост и туга девојачког плача,
док летина нова сеје се и ниче,
мирише на столу печена погача.

ИЗЛЕЧЕЊЕ

Бојану Шарчевићу

Ноћ је а ја сан не сневам.
Пролазе векови у мојој нади и слутњи,
у мојој вери и очају,
у мојој ћутњи.
Задње ми умиру речи,
и јечи мајка, Гора, од бола,
сузама својим вида ти ране, мој Горане!

Још шаку аспирина и вина -
препиши мени скитници и песнику.
Катетером до моје крви,
да њоме испишем песму још неиспевану
и рану залечим љуту.
Ја бдењем нови дан будим у празном куту,
да бели мој осветли чаршав и моја врата,
ноћ је а сан и не слутим,
уверен у излечење
и његов завет у Хипократа.

СИЗИФОВАЊЕ ИЛИ ПЕСНИЧКА БЕСМРТНОСТ

Зорану Вучићу

Овај грумен земље,
ово парче Србије на Истоку,
део Тимока и завичаја,
сатканих у ову песму -
темељ су мога Коринта!
Тако сам Зевса обмануо,
жељан да мрамор уз брег успењем
не бих ли смрт избегао.

НЕ КОРИНТАТИ

МОЈ ОТАЦ И МАТИ

Мајци Николини и оцу Радишии

Налегло небо планину моћну,
к'о црна овца бело стадо,
кад мати моја вуну преде,
К'о бела врана црно јато,
док отац мој летину брани –
к'о моја песма неспокојство.

ЛЕГЕТСКА НОЋ

У ноћ неизвесну,
у свесно смртољубље,
у неку реку незнану,
тону све дубље.

Никад се више у свом Тимоку
огледати неће.

Крај њега само копнеће свеће
и пвеће летобудно –
није узалудно!

Живот не вреди ништа,
сада је смрт на цени,
Легетско поље¹
у недра их прима.

¹ Легетско поље налази се на обали Саве код Сремске Митровице. На Легету је страдала Тимочка дивизија проповизаца у Првом светском рату.

РЕЧКА², РЕЧ РЕЧИТА

На челу ми та реч жигосана,
у мисли ми она често сврати;
позната је, ал' ми к'о незнана -
негде оде па се опет врати.

Неверном ми она веру нуди,
нуди наду којој се не надам;
песма моја судбином злохуди
па посрћем, и падам, и страдам.

За њу немам ја реч заменицу,
одјекује и кад сам без гласа,
и док тонем у ноћ злосутницу,
спасава ме и кад нема спаса.

² Речка – село у Источној Србији надамак Неготина

ЧЕСНИЦА

Разоране бразде по
очевим старим длановима.

Жега о Петровдану -
златно зрно жетеоца.

Набујали поток, потом,
покреће воденични камен.

Тек ми о Божићу
мајчина врела чесница
огреја руке.

У ПРАСКОЗОРЈЕ

Између сна и јаве,
танке су нити.
Зоро пуна пролећа,
осећам твој додир,
слутим твоју сен
и бринем:
да ли ће моја песма
у твој слуху
преноћити?

НЕКОПИРАТИ

КЛЕТВА

Пролазим поред твојих прозора,
твоје сенке, твојих јоргована.
Не видиш ме, сакрила ме
јутарња измаглица.
Месец је сведок ако је у зору кадар
да истину каже.
Пролазим и време пролази ...
Не знам чија ме је клетва задесила.

НЕ КОРРИЖАТИ

СИМОНИДИН ВИД

Из детињства дође ходом растајања,
а у твојем погледу туга заливена.

Вековима заборављена твоја тама,
судбина фреске ил' усуд краљице?

Кад се два сјајна бисера скотрљаше
портом Грачанице: тад си прогледала!

ЛЕКТОРАТИ

РОКСАНДИНЕ СУЗЕ

Надживео сам милост и немоћ,
и ноћ.

Па сад очи кротим изгубљене,
и реч своју, тугом расвешћену.

Још једно сам јутро изјутрио.

Крај престола Силног цара,
место дара,

Роксандине сузе сјаје,
а даљина искушава често мене,
мој сан, јаву, успомене...

Да л' ми лажну наду даје?

Разнизаним пољем жури
до тог царства, до тог света,

где мак цвета,

да га спазим:

низ обалу Дунав хучи -
а Вардар бих да прегазим.

ИСПОВЕСТ ЈЕДНОГ ПЕСНИКА

ја сам драга моја песник без идеје
само мали човек без воље и наде
ја времена немам за све одисеје
тарапане гужве и глупе параде

човек сам без жеље да поново желим
верник да верујем милујем и љубим
са судбином својом ја вечерас делим
и оно што немам и оно што губим

ја без мисли мислим ћутањем говорим
без пољупца љубим без уздаха дишем
и дуго се тако сам са собом борим
без идеје ја сам без оловке пишем

НЕ КОРПАТИ

ПАС

хладан ветар ломи опустеле горе
у великом снегу гладно псето лежи
још је цела вечност до румене зоре
понесен у небо залаје зарежи

завија и цвили као дете плаче
сања псећи живот у цветноме саду
мраз лагано стеже све јаче и јаче
и руши му тако и последњу наду

сванула је зора хладнија но јуче
лежи мртво тело напаћене кере
а младо га псето радознало вуче
и у живот иде пун наде и вере

ПРЕ И ПОСЛЕ БИТКЕ

Језде вранци низ поље широко,
бедевије њиште под мамузом.

На сечиву сија ми се око,
битку бијем пером и топузом.

Гори земља, села и градови,
под кулашем трупа непомична.

Мркову се затегли амови
па не види див-јунака дична ...

По пољу се сад девојка шеће
не би л' коме извидала ране,
свог витеза живог наћи неће,
скупљају се гаврани и вране.

Угледала Дамњанов Зеленка,
а он поглед савио до траве,
на Косово спустила се сенка,
под копитом и круне и главе.

ОДГОВОР НА ТУЖНУ ЉУБАВНУ ПЕСМУ

за Никиту Станескуа, посхумно

Опет је зора осванула нова
и ако сам јуче сахранио себе
у колеквку неког несретног
још нерођечета.

Изнава је замирисала моја ливада
и ако су јуче бесни косачи
безосећајно тлачили њено зеленило.

Из мога ока опет блста суза,
већа од свих река, од свих мора
и ако је од туге јуче пресахла.

Поново падају кише, листају горе,
девојке се смеју,
на Калимегданима Сретени
срећу траже.

А ја мртав и свестан
колико су лажи слатке,
колико су заблуде лепе

и да нисмо постојали.

Кад би бар велика бела птица

поново снела месец на небо.

НЕ КОРИРАТИ

У ТУЂОЈ КОЖИ

Зорану Радмиловићу

Као Тепис господари на даскама.

Не игра ролу, већ сцену ствара:

талентом и љубављу, надахнут,

пун заноса и жара.

Са различитим улогама - различит,

у различитости препознатљиво исти.

Ту где је он - ту је и сцена.

Сцена је он!

Спустила се завеса за њим.

Опростио се срдечно

од краља Ибија, од Радована,

од своје публике

и кренуо у непознати театар
да тамо вечну улогу игра.

А одјекује балкон, партер, ложа.

Аплауз још траје!

Он га чује и враћа се у Зајечар,
сваке године у исти дан.

НЕ КОРИРАТИ

СМРТОЉУБЉЕ

Случајно сам је срео, ал' тад сам хтео
да сусрет дуже траје, да се не кајем,
да се не каје ...

Да свака минута за минут буде дужа
јер она је имала мужа,
баш као Лоркина „Неверна жена“,
два црна угарка и осмех на лицу.

Тада, памтим, к'о да говори сада,
звонким ми гласом рекла:
„Поведи ме са собом до неке твоје реке.“

Узех је за руку, кренула је лагано
за мојом сенком, као јагње на клање.

Док њене речи моју реку плаве,
и на реци љуља напуштена скела,
она је мене преотела,
с друге обале, па сад без главе
за њом кротко стопала пратим.

И нећу да се вратим, да своју скинем
главу са једне танке гране,
нек тамо остане, нека се госте вране.

А ако се некада окрене, без оних угарака
без оног осмејха, лика,
и без звонког гласа ми каже:
„Где ћеш, несрећниче, нисам та коју тражиш,
теби се мути слика.“
Ко љубити зна, моћи ће да схвати
да је свесно убила песника
и обезглављеног ће ме препознати ...

ПР

ДИОГЕН про култура
<http://diogen.weebly.com>